

Nazwa projektu ustawa o zmianie ustawy gospodarce nieruchomościami oraz niektórych innych ustaw Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Pełnomocnik Rządu ds. Centralnego Portu Komunikacyjnego Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Marcin Horała – Pełnomocnik Rządu ds. Centralnego Portu Komunikacyjnego e-mail: sekretariatBPCPK@mi.gov.pl, tel. 22-630-12-24 Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Seweryn Szwarocki, Dyrektor Biuro Pełnomocnika Rządu ds. Centralnego Portu Komunikacyjnego dla Rzeczypospolitej Polskiej, Ministerstwo Infrastruktury e-mail: sekretariatBPCPK@mi.gov.pl, tel. 22-630-12-24	Data sporządzenia 11.10.2021 Źródło: Inne Nr w wykazie prac UC300

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

W przypadku wywłaszczenia nieruchomości pod inwestycję celu publicznego, sposób określenia wysokości odszkodowania regulują przepisy prawa – *ustawy o gospodarce nieruchomościami* oraz rozporządzenia wykonawczego. Rozwiązania dotyczące odszkodowań kształtowane są w ramach konstytucyjnej zasady “słusznego odszkodowania”.

W Polsce, inaczej niż w większości krajów zachodniej Europy, wprowadzono w 1997 r. system odszkodowawczy oparty o tzw. zasadę korzyści, obowiązujący do dziś i stosowany w ramach wszystkich tzw. specustaw inwestycyjnych. Jego konsekwencje są następujące:

- (1) W przypadku wywłaszczenia nieruchomości zabudowanych, zamieszkałych, przeznaczonych na prowadzenie działalności gospodarczej (np. fabryki, zakładu naprawy pojazdów) - wysokość odszkodowania stanowi wyłącznie wartość nieruchomości, z pominięciem kosztów przeprowadzki, strat wywołanych przestojem w działalności i kosztami czynności formalnych związanych z nabyciem nowej nieruchomości.
- (2) W skrajnych przypadkach osoby wywłaszczane ze zdegradowanego zasobu mieszkaniowego (np. budynek drewniany w fatalnym stanie technicznym) uzyskują odszkodowanie nie pozwalające na znalezienie innego miejsca zamieszkania - np. 30.000 - 50.000 zł.
- (3) Dla przedsiębiorców wywłaszczenie może stanowić przyczynę utraty płynności finansowej i ogłoszenia upadłości.
- (4) W przypadku nieruchomości niezabudowanych, najczęściej rolnych – zastosowanie zasady korzyści prowadzi do wypłacenia **odszkodowania wielokrotnie przekraczającego wartość rynkową gruntów** - w przypadku dróg publicznych jest to ok. 10-krotność tej wartości. Oznacza to możliwość wzbogacenia się wynoszącego 450.000 zł na jednym hektarze gruntów rolnych wartych pierwotnie 5 zł/m². Nieznane są szacunki dotyczące łącznych kosztów funkcjonowania zasady korzyści w skali wszystkich inwestycji celu publicznego w Polsce.

Podsumowując, z jednej strony **wysokość odszkodowania oderwana jest od wartości rynkowej nieruchomości**, z drugiej strony nie podlegają jakiegokolwiek rekompensacie takie elementy szkody, które można uznać za społecznie słuszne do wynagrodzenia. Celem projektu jest usunięcie tych wad systemu odszkodowawczego i przyjęcie rozwiązań szeroko stosowanych w krajach rozwiniętych.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projekt ma na celu zmianę ustawy o gospodarce nieruchomościami (oraz szereg zmian dostosowawczych w specustawach). Główny cel zmian to likwidacja zasady korzyści i powiązanie odszkodowania w każdym przypadku z wartością rynkową nieruchomości. Do takiej wartości w każdym przypadku dodawany będzie bonus pieniężny, stanowiący zryczałtowany ekwiwalent kosztów przeprowadzki, czynności prawnych itd. - dotychczas nie refundowanych. Bonus pieniężny jest również swoistym wynagrodzeniem za sam fakt przymusowego przejścia własności nieruchomości.

Bonus wyniesie bazowo 10% wartości nieruchomości. Bonus w wysokości 20% dotyczyć będzie wartości obiektów budowlanych na nieruchomości oraz wartości lokalu.

Aby zapewnić słuszny charakter odszkodowania przewidziano dodatkowo dwa zabezpieczenia dla osób wywłaszczanych. Po pierwsze, przysługiwać będzie roszczenie do sądu cywilnego o szkodę rzeczywistą w zakresie szerszym niż pokryty odszkodowaniem. Będzie mógł z niego skorzystać np. przedsiębiorca, dla którego wywłaszczenie spowodowało wyjątkowo wysokie szkody, nie rekompensowane odszkodowaniem. Po drugie, jeżeli wysokość odszkodowania za nieruchomość zamieszkałą będzie niższa niż ustalone ustawowo wskaźniki, przysługiwać będzie zwiększenie odszkodowania do poziomu pozwalającego na odtworzenie sytuacji mieszkaniowej (czasem może to być nawet 100% zwiększenia wysokości odszkodowania) - zależnie od liczby osób zamieszkujących nieruchomość. W zakresie tego bonusu przyjęto kryterium zameldowania na pobyt stały w okresie co najmniej 1 roku jako podstawę stwierdzenia zamieszkania, dodatkowo ograniczono je podmiotowo do osób bliskich właścicielowi (użytkownikowi wieczystemu).

Projektowane rozwiązania dla ustalania odszkodowania za wywłaszczenie nieruchomości będą podlegały zastosowaniu do umownego nabywania nieruchomości na potrzeby budowy Zasobu nieruchomości CPK.

Dla projektowanych rozwiązań opracowano studia przypadków obrazujące różnice między stanem prawnym obecnym i projektowanym:

STUDIA PRZYPADKU - WYWŁASZCZENIE NIERUCHOMOŚCI

Przypadek 1: wywłaszczenie nieruchomości zamieszkałej o niskiej wartości

Założenia: nieruchomość o powierzchni 600 m² zabudowana budynkiem o powierzchni 60 m² w fatalnym stanie technicznym. Analizowane 2 warianty: nieruchomość zamieszkuje 1 osoba lub 6 osób. Nieruchomość położona na terenie woj. opolskiego.

Odszkodowanie w obecnym stanie prawnym (wartość rynkowa nieruchomości - zasada korzyści nie znajduje zastosowania)	Odszkodowanie po nowelizacji - wariant 1 osoby zamieszkującej nieruchomość	Odszkodowanie po nowelizacji - wariant 6 osób spokrewnionych zameldowanych na nieruchomości
50 000 zł	25*3 534,56 = 88 364 zł	60*3 534,56 = 212 073 zł
(przyjęta wartość rynkowa)	176% obecnego odszkodowania	424% obecnego odszkodowania

Przypadek 2: Wywłaszczenie nieruchomości rolnej o dużej powierzchni

Założenia: Powierzchnia nieruchomości wynosi 200 ha. Nieruchomość jest niezabudowana, użytkowana rolniczo, położona w obszarze aglomeracyjnym. Nieruchomość podlega wywłaszczeniu w całości, pod budowę lotniska (przyjęto założenie, że grunty lotniskowe warte są 200 zł/m²).

Odszkodowanie w obecnym stanie prawnym (zasada korzyści)	Odszkodowanie po nowelizacji
2 000 000 * 200 zł = 400 000 000 zł wartość wyliczona dla alternatywnego sposobu użytkowania (wartość rynkowa: 2 000 000 * 5 zł = 10 000 000 zł)	2 000 000* 6 zł* 1,1 = 13 200 000 zł
Osoba wywłaszczana otrzymuje rekompensatę za wywłaszczenie w wysokości 4000% wartości nieruchomości.	Osoba wywłaszczana otrzymuje rekompensatę za wywłaszczenie w wysokości 110 % wartości nieruchomości (wg wyceny ziemi rolnej).

Przypadek 3: Nieruchomość z zabudową przemysłową (działalność gospodarcza)

Założenia: Powierzchnia nieruchomości wynosi 8000 m², powierzchnia użytkowa wszystkich budynków oraz budowli znajdujących się na nieruchomości wynosi 1500 m².

Odszkodowanie w obecnym stanie prawnym	Odszkodowanie po nowelizacji
3 750 000 zł	3 750 000 * 1,20 = 4 500 000 zł
(przyjęta wartość rynkowa)	Osoba wywłaszczana (przedsiębiorca) otrzymuje rekompensatę za wywłaszczenie w wysokości 120 % wartości nieruchomości.* Przysługuje roszczenie o naprawienie szkody rzeczywistej wywołanej wywłaszczeniem w zakresie przekraczającym odszkodowanie. *przyjęto jako uproszczenie modelu zwiększenie o 20% całej wartości rynkowej nieruchomości

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Problematyka wywłaszczenia nieruchomości na cel publiczny oraz związanej z tym wypłaty odszkodowania za przejęte nieruchomości w krajach Unii Europejskiej jest ujmowana w różnorodny sposób. W celu głębszego rozpoznania tematu przeprowadzono bardzo dokładną kwerendę modeli wywłaszczeń oraz odszkodowań w wybranych państwach Unii Europejskiej. Z przeprowadzonej analizy bezwzględnie wyłaniają się poniższe wnioski:

- w żadnym z badanych krajów procedura ustalania wysokości należnego odszkodowania za wywłaszczoną nieruchomość nie została oparta o model analogiczny, jak w polskim prawodawstwie, zwany potocznie „zasadą korzyści”.
- w wielu państwach (m.in. Holandia, Bułgaria, Litwa, Niemcy, Francja, Włochy, Portugalia) podstawą ustalenia odszkodowania jest rzeczywista wartość nieruchomości, rozumiana jako cena, która byłaby zapłacona w normalnej transakcji na warunkach rynkowych, w której beneficjent wywłaszczenia jest rozsądnym nabywcą, a wywłaszczony właściciel rozsądnym sprzedawcą.
- w Szwecji podstawą do ustalenia wysokości odszkodowania za wywłaszczenie nieruchomości jest tzw. wartość podatkowa (odpowiadająca polskiej wartości katastralnej), która odpowiada mniej więcej 75% wartości rynkowej danej nieruchomości.
- prawodawstwo większości analizowanych państw (m.in. Włochy, Francja, Hiszpania, Holandia, Szwecja) wyraźnie nakazuje określać wartość rynkową nieruchomości bez uwzględnienia budowli, nasadzeń i ulepszeń, jeżeli okaże się, wzięwszy pod uwagę

czas ich wykonania i inne okoliczności, że zostały one dokonane w celu uzyskania większego odszkodowania (nakłady spekulacyjne).

- w większości przeanalizowanych systemów prawnych odszkodowanie za wywłaszczenie stanowi nie tylko równowartość wartości rynkowej nieruchomości, ale powiększone zostaje o rekompensatę za inne szkody będące konsekwencją wywłaszczenia, takie jak np. koszty przeprowadzki, koszty pomocy prawnej, koszty zakupu nowej nieruchomości, udowodnione koszty utraconych pożytków.
- niektóre państwa wprowadziły w swoich jurysdykcjach zasadę, iż każdemu wywłaszczonemu należy wypłacić specjalny dodatek w wysokości od 5% (Hiszpania) do 25% (Szwecja) tytułem zadośćuczynienia za krzywdę doznaną wskutek wywłaszczenia.
- jurysdykcje niektórych z analizowanych państw bardzo silny nacisk kładą na ważność, a wręcz nadrzędność celu publicznego (Niemcy, Włochy), w związku z czym przyznawane odszkodowanie za wywłaszczenie ma wywierać interes publiczny z interesem wywłaszczanego. Tym samym ustawodawca jest uprawniony do wypłaty odszkodowania poniżej pełnej wartości przedmiotu wywłaszczenia.
- procedury wywłaszczenia różnią się między sobą w zależności od analizowanego państwa. Przykładowo, we Francji istnieje dwuetapowy model postępowania wywłaszczeniowego – administracyjny i sądowy, przy czym ponad 90% spraw kończy się zawarciem porozumienia pomiędzy właścicielem a organem wywłaszczającym. W Hiszpanii preferowanym sposobem przejmowania nieruchomości jest tryb umowny, jeśli jednak do niego nie dojdzie, strony postępowania zobligowane są do przedstawienia własnych wyliczeń wartości nieruchomości, jeśli w ten sposób nadal nie dojdzie do porozumienia, wówczas wysokość należnego do wypłacenia odszkodowania rozpatruje odpowiednia Komisja. W Niemczech jedynie około 10% nieruchomości przeznaczonych na cel publiczny podlega wywłaszczeniu, pozostałe 90% jest nabywane w drodze dobrowolnego porozumienia o nabyciu nieruchomości.
- większość państw członkowskich przewiduje w ramach odszkodowania: wypłatę środków pieniężnych, możliwość nabycia nieruchomości zamiennej (istnieją tu ograniczenia, np. że wartości nieruchomości nie mogą się różnić od siebie o więcej niż 10% - Bułgaria) oraz możliwość przyznania innych praw (np. Niemcy)
- wiele jurysdykcji badanych państw przewiduje możliwość powiększenia odszkodowania o dalsze szkody i niedogodności będące konsekwencją wywłaszczenia, które dotyczą nie tylko nieruchomości, ale osoby właściciela (lub najemcy/dzierżawcy), który na danej nieruchomości prowadził działalność gospodarczą. Katalog możliwych rekompensat, ale i warunków jakie musi spełniać wywłaszczany przedsiębiorca różnią się między sobą w zależności od kraju. W Holandii wypłacanie dodatkowych elementów odszkodowania jest uzależnione od faktu, czy wywłaszczany przedsiębiorca będzie kontynuował działalność, czy też podlega ona bezwzględnej likwidacji (przy czym koszt przyjętego rozwiązania nie stanowi kryterium decyzyjnego), rozważana jest również dostępność miejsca na kontynuowanie działalności, rentowność firmy, koszt kontynuacji działalności, a nawet wiek wywłaszczanego. W Niemczech natomiast odszkodowanie obejmuje wartość rynkową nieruchomości oraz wszelkie utracone i poniesione koszty związane z przeprowadzką, których część dochodzona jest w drodze odrębnego postępowania. We Francji odszkodowanie może zostać powiększone o tzw. odszkodowanie uzupełniające (obejmujące m.in. koszty odprawy pracowników zwolnionych w wyniku zaprzestania prowadzenia działalności, koszty utraconych klientów, koszty zakłócenia prowadzenia działalności gospodarczej) lub odszkodowanie całkowite (dochód z 3 lat pomnożony przez współczynnik ściśle określony w zależności od rodzaju biznesu) za eksmisję w przypadku całkowitego zaprzestania działalności gospodarczej. W prawie włoskim wskazuje się natomiast, że jeżeli na wywłaszczonej nieruchomości wykonywana jest działalność o charakterze gospodarczym, właścicielowi/przedsiębiorcy nie przysługuje dodatkowe odszkodowanie w związku z utratą lub zmniejszeniem zarobków (utrata zysku) spowodowaną wywłaszczeniem lub rozczłonkowaniem przedsiębiorstwa. Szkada poniesiona przez przedsiębiorcę jako taka nie wchodzi w skład odszkodowania za wywłaszczenie.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Inwestorzy inwestycji celu publicznego – rządowi	ok. 20	-	Pozytywne. Usunięcie rozbieżności orzecznich dotyczących stosowania zasady korzyści.
Inwestorzy inwestycji celu publicznego – samorządowi	gminy+powiaty+województwa samorządowe (+jednostki podległe)	-	Pozytywne. Usunięcie rozbieżności orzecznich dotyczących stosowania zasady korzyści.
Właściciele oraz użytkownicy wieczystości wywłaszczanych nieruchomości	BD.	-	Pozytywne. (1) Oparcie wysokości odszkodowania o wartość rynkową nieruchomości. (2) Zwiększenie wysokości odszkodowania o procentowo określone bonusy. (3) Szczególne rozwiązania dla nieruchomości zamieszkałych, gwarantujące możliwość odtworzenia sytuacji mieszkaniowej. (4) Wprowadzenie roszczenia cywilnoprawnego dla szkód przewyższających wysokość odszkodowania.
Właściciele oraz użytkownicy wieczystości nieruchomości objęci rozporządzeniem z art. 28 ustawy o CPK (7400 ha)	BD.	-	Pozytywne. Zwiększenie ceny nabycia nieruchomości.

Osoby zamieszkujące nieruchomości podlegające wywłaszczeniu	BD.	-	Pozytywne. Szczególne rozwiązania dla nieruchomości zamieszkałych, gwarantujące możliwość odtworzenia sytuacji mieszkaniowej.
Rzeczoznawcy majątkowi	7591	Centralny Rejestr Rzeczoznawców Majątkowych	Pozytywne. Usunięcie rozbieżności orzecznich dotyczących stosowania zasady korzyści.
Organy orzekające w postępowaniach administracyjnych dot. ustalenia odszkodowania (starostowie, wojewodowie, minister właściwy ds. budownictwa)		-	Pozytywne. Usunięcie rozbieżności orzecznich dotyczących stosowania zasady korzyści.
Sądy administracyjne (NSA, WSA)	17	-	Pozytywne. Usunięcie rozbieżności orzecznich dotyczących stosowania zasady korzyści.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt zostanie poddany konsultacjom publicznym.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ..... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)	
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													

Źródła finansowania

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Z uwagi na brak gromadzenia ogólnopolskich danych dotyczących wywłaszczeń nieruchomości w Polsce nie ma możliwości wskazania kwotowego wpływu projektowanych rozwiązań na sektor finansów publicznych.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ..... r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	-						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-						

	(dodaj/usuń)	
Niemierzalne		Projekt oddziałuje pozytywnie na dwa zasadnicze obszary analizy: Przedsiębiorstwa. Projekt przewiduje rozwiązania zabezpieczające interesy wywłaszczanych przedsiębiorców, w postaci zwiększenia wysokości odszkodowania oraz dodatkowego roszczenia cywilnoprawnego ponad wysokość odszkodowania, w przypadku szkody rzeczywistej wywołanej wywłaszczeniem. Odpowiada w tym zakresie na postulaty formułowane przez związki przedsiębiorców, m. in. Lewiatan (http://konfederacjalewiatan.pl/aktualnosci/2012/1/przepisy_o_wywłaszczeniu_zagrazaja_przedsiębiorstwom). Rodziny. Projekt przewiduje rozwiązania zabezpieczające interesy rodzin – w przypadku wywłaszczenia nieruchomości faktycznie zamieszkałych przewiduje dodatkowe rozwiązania dostosowujące wysokość odszkodowania do możliwości odtworzenia sytuacji mieszkaniowej w innym miejscu.
	(dodaj/usuń)	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	-	
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☒ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
9. Wpływ na rynek pracy		
Pozytywny. Projekt w zakresie zabezpieczenia interesów wywłaszczanych przedsiębiorców ogranicza przypadki zaprzestania działalności gospodarczej w związku z wywłaszczeniem.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne: ...	☐ demografia ☒ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Projekt racjonalizuje wydatkowanie środków publicznych na odszkodowania za wywłaszczone nieruchomości, opierając wysokość odszkodowania o kryteria w sposób pełny wykonujące konstytucyjną zasadę słusznego odszkodowania.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Wykonanie aktu prawnego następuje w ramach określania wysokości odszkodowania / wysokości ceny nabycia nieruchomości w odpowiednich postępowaniach (administracyjnych, negocjacyjnych).		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Ewaluacja efektów projektu nastąpi poprzez monitorowanie wpływu nowych regulacji prawnych na kształtowanie się wysokości odszkodowań za wywłaszczenie nieruchomości.		

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.